

ВИСНОВОК

**до проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України
щодо соціального захисту та підтримки дітей, які постраждали внаслідок
збройної агресії Російської Федерації проти України
(реєстр. № 14251 від 26.11.2025)**

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 12 січня 2026 року (Протокол № 162) розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту та підтримки дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (реєстр. № 14251 від 26.11.2025), поданий Кабінетом Міністрів України.

Законопроектом передбачається внесення змін до ряду законів України. У цих змінах пропонується уточнити: поняття «депортація дитини», «примусове переміщення або утримування дитини» у Законі України «Про охорону дитинства»; назву Закону України «Про соціальний захист та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання соціальних послуг та виплат», а також поняття «депортована дитина», «дитина, яка перебуває під ризиком депортації, примусового переміщення або утримування», «дитина, яка постраждала внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», «примусово переміщена або утримувана дитина»; а також виключити із Закону положення щодо створення нового Державного реєстру дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та замінити його Єдиною інформаційною базою про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, яка функціонуватиме як підсистема Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, держателем якої є Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України, тощо.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України опрацювало в межах компетенції проект Закону та надало зауваження та пропозиції до нього, зокрема зазначило, що пунктом 2 розділу I проекту Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про соціальний захист та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та внести зміни до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання соціальних

послуг та виплат», зокрема передбачено заміну Державного реєстру дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (далі – Реєстр), на Єдину інформаційну базу даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (далі - Єдина база про шкоду).

Згідно з абзацом четвертим підпункту 6 пункту 2 розділу I проекту Закону пропонується передбачити, що після надходження інформації про дитину, яка постраждала внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, від суб'єкта виявлення відповідна служба у справах дітей опрацьовує її, здійснює заходи щодо ідентифікації дитини та як публічний реєстратор вносить до Єдиної інформаційної бази даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (далі - Єдина база про шкоду) в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, відповідні відомості про таку дитину.

Водночас зауважуємо, що згідно зі статтею 9 Закону України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон про реєстри) публічний реєстратор є одним із суб'єктів у сфері реєстрів, що становлять систему органів та суб'єктів у сфері реєстрів.

Враховуючи, що проектом Закону передбачено заміну Реєстру на Єдину базу про шкоду, пропонуємо абзац сьомий підпункту 5 пункту 2 розділу I проекту Закону викласти в такій редакції:

«в абзаці першому частини першої слова «як публічний реєстратор вносить до Реєстру» замінити словами «та вносить до Єдиної інформаційної бази даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (далі – Єдина база про шкоду) в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України»,».

Пунктом 4 частини другої розділу I проекту Закону пропонується виключити розділ II з Закону України «Про соціальний захист та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання соціальних послуг та виплат», яким передбачено створення та функціонування Державного реєстру дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Слід зазначити, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон про реєстри.

Основні положення щодо перетворення, модифікації та припинення реєстрів визначені статтею 27 Закону про реєстри.

Так, абзацом третім частини першої статті 27 Закону про реєстри визначено, що реєстр припиняється, якщо при регулюванні суспільних відносин, що виникають при вирішенні економічних, соціальних, правоохоронних або інших завдань, втрачається публічний інтерес та публічне значення реєстрації об'єкта (об'єктів) існуючого реєстру.

Частина друга та частина третя цієї ж статті передбачають, що перетворення, модифікація та припинення реєстру здійснюються на підставі закону, згідно з яким створено відповідний реєстр.

У таких випадках законом визначаються, зокрема шлях (спосіб) та юридичні наслідки перетворення, модифікації та припинення реєстрів, термін проведення та шляхи передачі реєстрової інформації, звернень, документів, програмно-апаратних засобів, включаючи засоби технічного і криптографічного захисту інформації; права та обов'язки суб'єктів, які здійснюють повноваження у сфері відповідних реєстрів під час перетворення, модифікації та припинення реєстрів порядок інформування громадськості та правоволодільців про юридичні наслідки перетворення, модифікації та припинення реєстрів.

Передача реєстрових даних та реєстрової інформації до Національного архівного фонду здійснюється в разі припинення реєстру.

Усі документи, створені під час ведення реєстру до його перетворення або припинення, зберігають чинність протягом строку, на який їх було видано, і не підлягають заміні.

Таким чином, у проекті Закону **слід передбачити положення щодо припинення Державного реєстру дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України** відповідно до вимог частини другої статті 27 Закону про реєстри.

Абзацом другим пункту 1 частини третьої розділу I проекту Закону передбачено абзац перший пункту 4 частини першої статті 1 Закону України «Про облік інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» викласти в такій редакції:

«4) Єдина інформаційна база даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (далі — Єдина база даних про шкоду), — автоматизований банк даних, створений для забезпечення єдиного збирання, накопичення, зберігання, захисту, обліку, відображення, оброблення та надання інформації обліку про:».

Також пунктом 8 частини третьої розділу I проекту Закону передбачено у тексті Закону України «Про облік інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» слова «Система обліку інформації» у всіх відмінках замінити словами «Єдина база» у відповідному відмінку.

Звертаємо увагу, що статтею 1 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» визначено, що:

інформаційна (автоматизована) система – організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів;

інформаційно-комунікаційна система – сукупність інформаційних та електронних комунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле;

електронна комунікаційна система – сукупність технічних і програмних засобів, призначених для обміну інформацією шляхом передавання, випромінювання та/або приймання її у вигляді сигналів, знаків, звуків, рухомих або нерухомих зображень чи в інший спосіб.

Згідно зі статтею 3 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» суб'єктами відносин, пов'язаних із захистом інформації в системах, є:

- володільці інформації;
- власники системи;
- користувачі;

спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації і підпорядковані йому регіональні органи.

На підставі укладеного договору або за дорученням власник системи може надати право розпоряджатися системою іншій фізичній або юридичній особі - розпоряднику системи.

З огляду на те, що слова «Система обліку інформації» у всіх відмінках будуть замінені словами «Єдина база», то пункт 1 частини другої та частина шоста статті 9 Закону України «Про облік інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» матимуть таку редакцію:

«2. Наповнення Єдиної бази про шкоду здійснюється:

1) автоматично на підставі заходів, здійснених для наповнення Єдиної бази даних про шкоду, шляхом отримання необхідної інформації у порядку електронної інформаційної взаємодії відповідно до закону з інформаційних (автоматизованих), інформаційно-комунікаційних, комунікаційних і довідкових систем, реєстрів, банків даних та баз даних, власниками (розпорядниками, держателями, володільцями, адміністраторами тощо) яких є державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим або органи місцевого самоврядування».

Як вбачається із проекту Закону «Єдина база» здійснює обмін порядку електронної інформаційної взаємодії з іншими державними інформаційними ресурсами, а відтак – «Єдина база» має бути комунікаційною системою.

Таким чином, визначення терміну «Єдина інформаційна база даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів» потребує доопрацювання.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо абзац другий пункту 1 частини третьої розділу I проекту Закону викласти в такій редакції:

«4) Єдина інформаційна база даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України – інформаційно-комунікаційна система, створена для забезпечення єдиного державного збирання, накопичення, зберігання, захисту, обліку, відображення, оброблення та надання інформації обліку про».

Крім того, виникає необхідність доопрацювання проекту Закону в частині перегляду статті 10 Закону України «Про облік інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України».

Так, стаття 10 вищезазначеного Закону оперує такими поняттями як «держатель», «публічний реєстратор» та «створювач», що відповідає вимогам статті 9 Закону про реєстри, якою передбачено, зокрема, що систему органів та суб'єктів у сфері реєстрів становлять:

- держателі реєстрів;
- адміністратори реєстрів;
- публічні реєстратори;
- створювачі;
- технічні адміністратори реєстрів;
- саморегулівні організації, які є держателями відповідних реєстрів.

Згідно з частинами першою та другою статті 15 Закону про реєстри публічними реєстраторами можуть бути громадяни України, які відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним нормативно-правовим актом, згідно з яким створено відповідний реєстр, та перебувають у трудових відносинах з держателем, адміністратором або є фізичними особами - підприємцями чи суб'єктами незалежної професійної діяльності, а також інші особи, які відповідно до законодавства наділені повноваженнями на здійснення реєстраційних дій.

Публічний реєстратор має власний засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки.

Частиною третьою статті 15 Закону про реєстри передбачено, що публічний реєстратор здійснює повноваження, передбачені цим Законом про реєстри або законодавством, згідно з яким створено відповідний реєстр, у тому числі приймає документи та/або електронні документи від створювачів та інших осіб, перевіряє їх та здійснює реєстраційні дії за відсутності підстав для зупинення або відмови у здійсненні реєстраційних дій.

Пунктом 19 частини першої статті 2 Закону про реєстри визначено, що створювач реєстрової інформації (далі – створювач) – особа, яка в межах визначених законом повноважень створює інформацію про об'єкт реєстру для її внесення до відповідного реєстру.

Разом з тим, частиною першою статті 16 Закону про реєстри передбачено, що створювачі в межах визначених законодавством повноважень під особисту відповідальність створюють інформацію про об'єкти реєстрів, зокрема шляхом складання відповідного автентифікованого електронного документа, для внесення такої інформації до відповідних реєстрів.

Засоби та порядок складання створювачем відповідного автентифікованого електронного документа встановлюються цим Законом про реєстри або Законом, згідно з яким створено відповідний реєстр, і прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами з урахуванням Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

Оскільки відповідно до статті 9 Закону про реєстри зазначені суб'єкти Єдиної інформаційної бази даних про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів визначені для реєстру, а не для бази даних, стаття 10 Закону України «Про облік інформації про шкоду, завдану особистим немайновим правам фізичних осіб внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» потребує перегляду з метою оновлення суб'єктів такої системи.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроекту зазначили, що законопроект матиме вплив на ключові інтереси дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та представників державних та місцевих органів влади, залучених до реалізації прав таких дітей, та запропонували врахувати вищезазначені зауваження та пропозиції до законопроекту.

Враховуючи наведене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту та підтримки дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (реєстр. № 14251 від 26.11.2025), поданого Кабінетом Міністрів України.

2. Направити висновок Комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО